

Opinia populației privind pericolul expunerii la fumul de tutun și eficiența legilor antifumat

Chișinău 2013

**Opinia populației
privind pericolul expunerii
la fumul de tutun și eficiența
legilor antifumat**

Chișinău 2013

CZU613.84:303.4

Ț 94

Autori:

Ghenadie Țurcanu, coordonator de programe, Centrul PAS
Galina Obreja, lector, Școala de Management în Sănătate Publică
Stela Bivol, Director politici și cercetări, Centrul PAS

Redactor: Victoria Tataru

Copertă: Andrei Ichim

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Țurcanu, Ghenadie.

Opinia populației privind pericolul expunerii la fumul de tutun și eficiența legilor antifumat / Ghenadie Țurcanu, Galina Obreja, Stela Bivol. – Chișinău: S. n., 2013 (Tipogr. "Elan Poligraf"). – 40 p.

300 ex.

ISBN978-9975-66-369-4.

Cercetarea sociologică a fost realizată de către Magenta Consulting pentru Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS).

CUPRINS

1. Context.....	4
2. Rezultate sumare	5
3. Metodologia.....	7
4. Rezultatele studiului.....	9
4.1. Descrierea generală a eșantionului total de respondenți.....	9
4.2. Pericolele consumului și expunerii la fumul de tutun asupra sănătății și legislația antifumat.....	15
4.3. Expunerea la fumul de tutun în spațiile publice.....	20
4.4. Protecția împotriva expunerii la fumul de tutun în transportul public.....	25
4.5. Pericolul expunerii la fumul de tutun în spațiile publice și la locurile de muncă.....	28
4.6. Poluarea aerului cu fum de tutun în spațiile publice și la locurile de muncă.....	30
Anexă	34
Chestionar.....	34

1. CONTEXT

Republica Moldova a adoptat și implementează Legea nr. 278 din 14.12.2007 cu privire la tutun și la articolele din tutun, care interzice parțial fumatul în spațiile publice închise și la locul de muncă. Legea prevede interzicerea fumatului în spațiile publice închise, în instituțiile de stat, în cinematografe, teatre, circuri, sălile de concerte și de expoziții, în muzee, biblioteci, în alte instituții publice, în sălile de așteptare, în autogări, aerogări, în gările feroviare, în stațiile de transport public, în zonele de agrement și de odihnă, precum și la locul de muncă, cu condiția ca acestea să aibă amenajate spații, încăperi destinate fumatului.

Legea nr. 278 din 14.12.2007 prevede, de asemenea, excepții pentru interdicția fumatului în baruri, restaurante, discoteci și alte localuri publice cu destinație similară, care au spații delimitate sau separate pentru fumători și nefumători, marcate, în mod obligatoriu, cu indicatoarele “Zonă pentru fumători” și, respectiv, “Zonă pentru nefumători”. Legislația mai stabilește că delimitarea acestor spații trebuie să fie efectuată astfel încât aerul poluat să nu pătrundă în spațiul pentru nefumători. Legea nr. 278 din 14.12.2007 prevede interdicții care nu permit fumatul în transportul public, însă acestea nu sunt conturate clar. Astfel, noțiunea “spații publice închise” include prevederi despre “toate mijloacele de transport în comun”, iar art. 16 și 16₁ din lege stipulează, nemijlocit, interdicții privind fumatul în “transportul în comun auto și aerian”, “mijloacele de transport private în care se află minori”.

Art. 8 al Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului (CCCT), care a fost pus în aplicare în RM prin Legea nr.278 din 14.12.2007, prevede că fiecare parte semnatară a acesteia¹ va adopta și implementa măsuri eficiente - legislative, executive, administrative și/ sau de altă natură, care să asigure protecție împotriva expunerii la fumul de tutun în localurile publice, la locul de muncă, în mijloacele de transport public, precum și în alte spații publice. Acesta mai prevede că țara care a devenit parte a CCCT admite că dovezile științifice au stabilit clar faptul că expunerea la fumul de tutun provoacă diverse boli, invaliditate și decese.

---

¹ RM a devenit parte a CCCT din 4 mai 2009 (<http://apps.who.int/fctc/reporting/database/> accesat 18.06.2013)

Un studiu care a măsurat calitatea aerului în instituțiile de alimentație publică din mun. Chișinău² demonstrează ineficiența legislației ce prevede interdicții parțiale pentru fumatul în spațiile închise, deoarece aceasta nu asigură o protecție completă de fumul de tutun.

Unul din factorii ce au definit în anul 2007 decizia de a adopta în RM o legislație care să prevadă restricții parțiale privind fumatul și amenajarea unor spații speciale pentru fumat în localurile publice a fost temerea că opinia publică nu va accepta în unanimitate o lege care să asigure ca toate spațiile publice închise și locurile de muncă închise să fie libere de tutun.

Acest studiu s-a realizat în premieră în Republica Moldova și are scopul de a determina opțiunile populației vizavi de interdicția fumatului în localurile publice și în spațiile de muncă închise, precum și în transportul public. Studiul oferă detalii despre drepturile nefumătorilor de a respira aer nepoluat de fumul de tutun în spațiile publice și la locul lor de muncă, analizează poziția populației față de doleanțele fumătorilor de a fuma la locurile de muncă, în localurile publice, inclusiv în restaurante și baruri, prezintă opinia populației privind majorarea taxelor la țigări. Cercetarea a testat și dacă populația ar susține o persoană din conducerea țării sau un partid politic, care va promova ferm o lege ce va proteja sănătatea oamenilor și, în primul rând, a copiilor de fumul de tutun.

2. REZULTATE SUMARE

Cetățenii Republicii Moldova preferă în mod clar o lege care ar interzice fumatul în toate spațiile publice închise și la toate locurile de muncă închise. Astfel, 9 din 10 persoane consideră că inhalarea aerului poluat cu fumul de la țigările altor persoane (expunerea la fumul de tutun) prezintă un pericol grav pentru sănătate. Potrivit respondenților, lucrătorii din oficii și alte locuri de muncă închise, în care se fumează, riscă să se îmbolnăvească de diferite maladii din cauza expunerii la fumul de tutun și de aceasta consideră necesare implementarea măsurilor legislative, care să-i protejeze pe toți de fumatul pasiv.

Marea majoritate a populației susține o lege, care ar interzice sută la sută fumatul în toate spațiile publice închise și la locurile de muncă închise (77% - acord total și 12% - acord parțial). Sprijinul pentru o asemenea lege este declarat de majoritatea femeilor (85%) și a bărbaților (68%). Chiar și majoritatea persoanelor care fumează susțin legea antifumat (52% - acord total și 20% - acord parțial). Numai 5 la sută din toată populația se opune unei legi, care ar interzice complet fumatul în spațiile publice închise și la

² Calitatea aerului în localurile de alimentație publică, Chișinău, 2013

locurile de muncă închise (2% - dezacord total și 3% - dezacord parțial).

În general, populația susține interzicerea totală a fumatului într-o mare varietate de spații publice închise specifice, inclusiv în instituțiile medicale (93% - acord total), în teatre, holurile din hoteluri, oficii și alte locuri de muncă închise (87% - acord total), în restaurante și cafenele (72% - acord total), în baruri (64% - acord total).

Nu numai că marea majoritate a populației (70%) se arată deranjată mult sau foarte mult atunci când este expusă la fumul de tutun, aceasta recunoaște că expunerea la fumul de tutun cauzează probleme de sănătate. Nouă din zece persoane consideră că expunerea la fumul de tutun este un pericol foarte grav (73%) și grav (17%) pentru sănătate. Astfel, cea mai mare parte a populației crede că fumatul pasiv prezintă riscuri foarte grave sau grave pentru sănătate (pentru chelneri și barmani: 69% - pericol foarte grav și 23% - pericol grav; pentru angajații din instituțiile în încăperile cărora se fumează: 71% - pericol foarte grav și 22% - pericol grav).

Mai mult de nouă din zece moldoveni (96%) consideră că orice lucrător are dreptul de a fi protejat împotriva expunerii la fumul de tutun, indiferent unde lucrează. Trei din patru respondenți (77%) doresc să-și petreacă timpul liber într-un local (bar, restaurant etc.) în care nu se fumează. Ei sunt siguri că localurile de alimentație publică ar fi mai sănătoase pentru clienți și angajați dacă acestea vor fi libere de fumat (73% - acord total).

De asemenea, șase din zece persoane consideră că majorarea taxelor la țigări crește prețul acestora, devenind mai puțin accesibile pentru minori, ceea ce ar putea diminua consumul de tutun în rândul adolescenților.

Cea mai mare parte a populației (84%) ar fi de acord să susțină o persoană din conducerea țării sau un partid politic, dacă acesta ar promova o lege care să-i protejeze de expunerea la fumul de tutun și doar o parte mult mai mică (6%) nu ar face acest lucru.

3. METODOLOGIA

Scopul studiului este de a cerceta și prezenta opinia populației privind expunerea la fumul de tutun și atitudinea acesteia față de legislația care să asigure 100% de spații publice și locuri de muncă libere de tutun.

Metodologia aplicată

Studiul s-a bazat pe date cantitative primare. Datele cantitative au fost colectate prin intermediul a 1200 de interviuri, realizate în rândul populației cu vârsta de la 18 ani, pe întreg teritoriul republicii, cu excepția regiunii transnistrene. Acest număr de interviuri asigură o marjă de eroare de $\pm 3\%$, la un nivel de încredere de 95%.

Planul de eșantionare

Sursa datelor pentru eșantionare a fost Biroul Național de Statistică.

Caracteristica eșantionului aplicat: eșantionare probabilistică cu pas, fără aplicarea cotelor. La primul nivel, raioanele republicii au fost divizate în grupuri și din cadrul acestora au fost selectate aleatoriu localitățile în care s-au efectuat interviurile, astfel fiind oferite șanse tuturor localităților să participe la sondaj. Numărul interviurilor efectuate în fiecare grup a depins de numărul de locuitori și numărul de localități (după dimensiune).

		% interviuri	Nr. interviuri, 1200	Mediu	% interviuri	Nr. interviuri, 1200
Grupul 1	Briceni, Edineț, Ocnița și Donușeni	7	88	Urban	29	25
				Rural	71	63
Grupul 2	Soroca, Drochia și Florești	8	94	Urban	27	26
				Rural	73	68
Grupul 3	Mun. Bălți, Fălești, Glodeni, Râșcani și Sângerei	13	159	Urban	45	72
				Rural	55	87
Grupul 4	Orhei, Rezina, Șoldănești și Telenești	8	101	Urban	22	23
				Rural	78	78
Grupul 5	Mun. Chișinău	22	264	Urban	92	243
				Rural	8	21
Grupul 6	Anenii Noi, Criuleni, Ialoveni și Strășeni	10	118	Urban	17	0
				Rural	83	118

Grupul 7	Ungheni, Călărași și Nisporeni	7	88	Urban	27	24
				Rural	73	64
Grupul 8	Basarabeasca, Hâncești, Leova și Cimișlia	8	90	Urban	23	20
				Rural	77	70
Grupul 9	Căușeni, Ștefan Vodă	5	55	Urban	20	11
				Rural	80	44
Grupul 10	UTA Găgăuzia	5	54	Urban	40	22
				Rural	60	32
Grupul 11	Taraclia, Cahul, Cantemir	7	89	Urban	19	17
				Rural	81	72

A fost aplicată randomizarea pe 3 niveluri, luând în considerare grupul de raioane, gospodăriile și respondenții:

1. Localitate – selectată aleatoriu pentru fiecare nivel, după cum este descris mai sus, utilizând un tabel de numere aleatorii;

2. Gospodărie – din fiecare localitate, bazată pe trasee conform străzilor existente și proiectate în funcție de numărul de interviuri într-o localitate. Selectarea gospodăriei s-a bazat pe metodologia statistică, care utilizează tehnica rutei aleatorii;

3. Persoană/respondent – la selectarea respondentului a fost aplicată metoda ultimei zile de naștere.

Chestionarul

Chestionarul a inclus atât întrebări închise, cât și deschise. Chestionarul a fost elaborat de către Centrul PAS, apoi adaptat și testat pe un eșantion de 10 persoane din mediul rural și urban (7 au răspuns în limba română și 3 – în limba rusă). Chestionarul a fost disponibil în limbile română și rusă, interviul fiind realizat în limba solicitată de respondent.

Intervievarea și calitatea datelor

Interviurile au fost efectuate față în față de către operatorii Magenta Consulting. La începutul cercetării, echipa de operatori a fost informată despre subiectul studiului, obiectivele acestuia și metoda de analiză a datelor. Pentru a asigura calitatea datelor, 30% din chestionare au fost verificate la telefon. Întrebările adresate în timpul verificării au fost selectate în mod aleatoriu din chestionare.

Analiza datelor

Interpretarea datelor s-a efectuat cu ajutorul programului specializat – SPSS 18, cu interpretare statistică descriptivă și multicriterială. Fiecare

domeniu de interes a fost analizat în funcție de caracteristicile eșantionului (datele demografice), care sunt prezentate în text.

Chestionarele au fost procesate prin scanare cu ajutorul softului specializat de recunoaștere, astfel excluzându-se posibilele erori umane în crearea bazei de date.

Considerații etice

Au fost respectate principiile etice de realizare a studiilor de acest gen și anume: participare voluntară în baza consimțământului informat, asigurarea confidențialității și a anonimatului persoanelor intervievate. Datele colectate vor fi utilizate pentru elaborarea și promovarea politicilor publice care să protejeze populația de consecințele devastatoare ale consumului de tutun și ale expunerii la fumul de tutun asupra sănătății.

4. REZULTATELE STUDIULUI

4.1. Descrierea generală a eșantionului total de respondenți

Studiul a fost realizat pe un eșantion de 1200 respondenți cu vârsta de 18 ani și mai mult, inclusiv 658 (55%) femei și 542 (45%) bărbați. Majoritatea respondenților, 717 (60%) au fost din mediul rural, iar 483 (40%) - din mediul urban. Vârsta medie a persoanelor intervievate a fost de $45,7 \pm 17,2$ ani. Tabelul 1 prezintă distribuția respondenților pe grupele de vârstă.

Tabelul 1. Distribuția pe grupele de vârstă a eșantionului total de studiu (n=1200)

Vârsta	Abs.	%	% cumulativ
18-24	168	14	14
25-29	112	9	23
30-39	198	17	40
40-49	181	15	55
50-59	233	19	74
60-69	187	16	90
70+	121	10	100
Total	1200	100	

Din numărul total de respondenți, 815 (68%) au indicat că în familiile lor nu sunt copii cu vârsta sub 18 ani. Numărul de copii a variat de la 1 la 2 în răspunsurile a 351 (29%) de respondenți și doar 34 (2%) au declarat că în familie sunt trei și mai mulți copii.

Majoritatea persoanelor intervievate - 770 (64%) au studii medii în diferite forme de învățământ și 328 (28%) au studii superioare, inclusiv

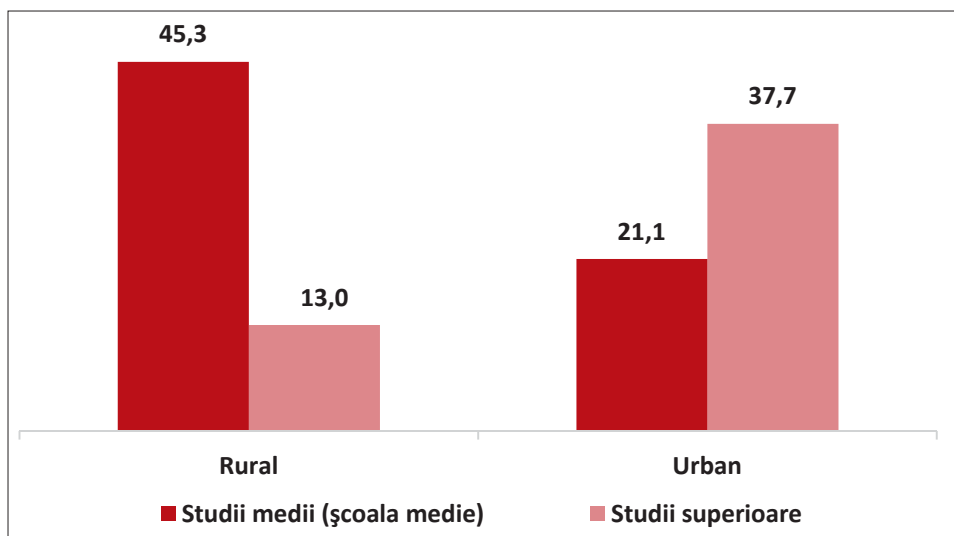
superioare incomplete și studii postuniversitare. Distribuția respondenților după nivelul de studii este prezentată în tabelul 2.

Tabelul 2. Grupul total de respondenți prezentat după nivelul de studii (n=1200)

	Abs.	%
Studii primare/ fără studii	84	7,0
Școală medie	429	35,8
Liceu	58	4,8
Cursuri de profesie	52	4,3
Colegiu/școală profesională	231	19,2
Studii superioare nefinalizate	44	3,7
Studii superioare	276	23,0
Studii postuniversitare	8	0,7
Nu știu/Refuz să răspund	18	1,5
Total	1200	100

Ponderea respondenților cu studii superioare printre locuitorii din mediul urban (37,7%) a fost de aproape trei ori mai mare decât printre cei domiciliați în localitățile rurale (13%). În rândul locuitorilor din mediul rural au fost mai mulți din cei cu studii de școală medie (figura 1).

Figura 1. Ponderea respondenților cu studii medii (școală medie) și superioare, analizată după locul de trai, %.

În dependență de genul ocupației, cel mai mare grup – 338 (28,2%) – l-au constituit pensionarii, urmași de persoanele casnice – 260 (21,7%). Proporția persoanelor angajate, inclusiv liberi profesioniști și antreprenori, a fost de 40,8%. Distribuția respondenților în dependență de ocupație este prezentată în tabelul 3. Ponderea persoanelor angajate este mai redusă printre respondenții din mediul rural – 33%, printre respondenții din mediul urban cota acestora este de 52%. Ponderea pensionarilor și persoanelor casnice este mai mare în mediul rural (60%) decât în cel urban (35%). În totalul de angajați ai companiilor private cei mai numeroși sunt respondenții din mediul urban (61%), cei din mediul rural fiind angajați mai frecvent în companii de stat (56%).

Tabelul 3. Grupul total de respondenți prezentat după locul de muncă (n=1200)

Genul ocupației	Abs.	%
Elev/student	72	6,0
Angajat în administrația publică	14	1,2
Angajat al unei instituții de stat (medic, profesor etc.)	39	3,3
Angajat al unei companii de stat	154	12,8
Angajat al unei companii private	197	16,4
Liber profesionist	63	5,3
Antreprenor	22	1,8
Pensionar	338	28,2
Persoană casnică	260	21,7
Alta	40	3,3
Total	1200	100

Bunăstarea economică a respondenților, evaluată în funcție de venitul familiei, este prezentată în tabelul ce urmează:

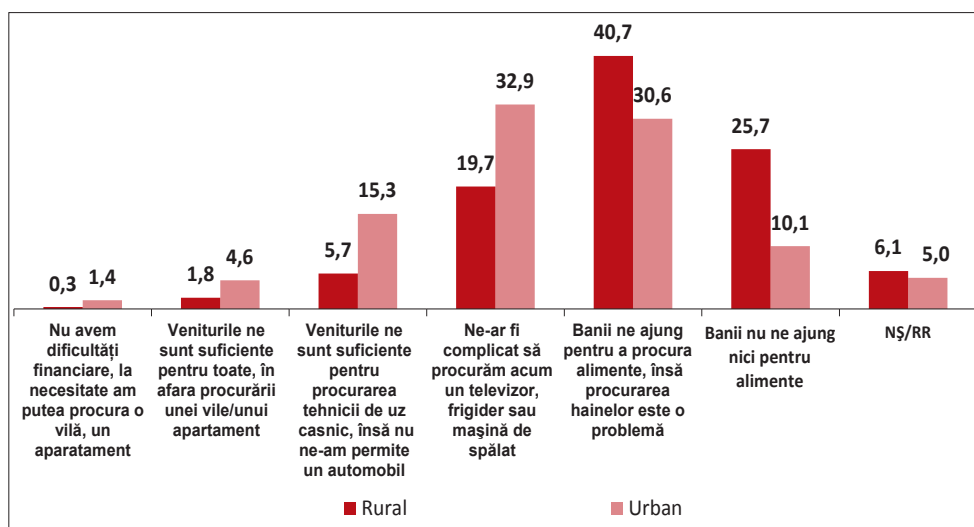
Tabelul 4. Grupul total de studiu prezentat după venitul familiei (n=1200)

	Abs.	%
Nu avem dificultăți financiare, la necesitate am putea procura o vilă, un apartament	9	0,7
Veniturile ne sunt suficiente pentru toate, dar nu ne putem permite procurarea unei vile/ apartament	35	2,9

Veniturile ne sunt suficiente pentru procurarea tehnicii de uz casnic, însă nu ne-am permite un automobil	115	9,6
Ne-ar fi complicat să procurăm acum un televizor, frigider sau o mașină de spălat	300	25,0
Banii ne ajung pentru a procura alimente, însă procurarea hainelor este o problemă	440	36,7
Banii nu ne ajung nici măcar pentru alimente	233	19,4
NȘ/RR	68	5,7
Total	1200	100

Veniturile familiilor diferă semnificativ după locul de trai. Din numărul total de respondenți, din mediul rural foarte mulți – 292 (40,7%) au menționat că banii le ajung doar pentru a procura alimente, însă procurarea hainelor este o problemă. În mediul urban cei mai mulți – 159 (32,9) au declarat că din banii pe care îi au le-ar fi complicat să procure aparate de uz casnic. Majoritatea respondenților, atât din mediul rural – 617 (86,1%), cât și din mediul urban - 356 (73,6%), se confruntă cu probleme financiare în procurarea produselor alimentare, hainelor și a mărfurilor de uz casnic, care le-ar asigura un trai decent (figura 2).

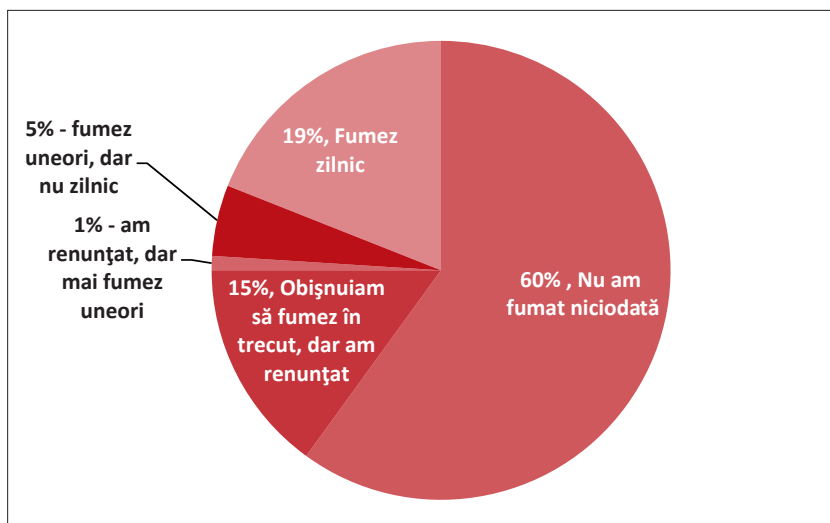
Figura 2. Distribuția grupului total de studiu după venitul familiei și în funcție de mediul de trai (n=1200)

Fiecare a 4-a persoană fumează zilnic sau ocazional, iar fiecare a 6-a persoană a fumat în trecut și a renunțat la acest viciu (figura 3). Mai mulți bărbați (45%) decât femeii (6%) fumează zilnic sau ocazional. Obiceiul de a fuma zilnic și ocazional nu diferă semnificativ în rândul populației urbane (25%) și rurale (23%). Majoritatea populației (75%) nu fumează în prezent

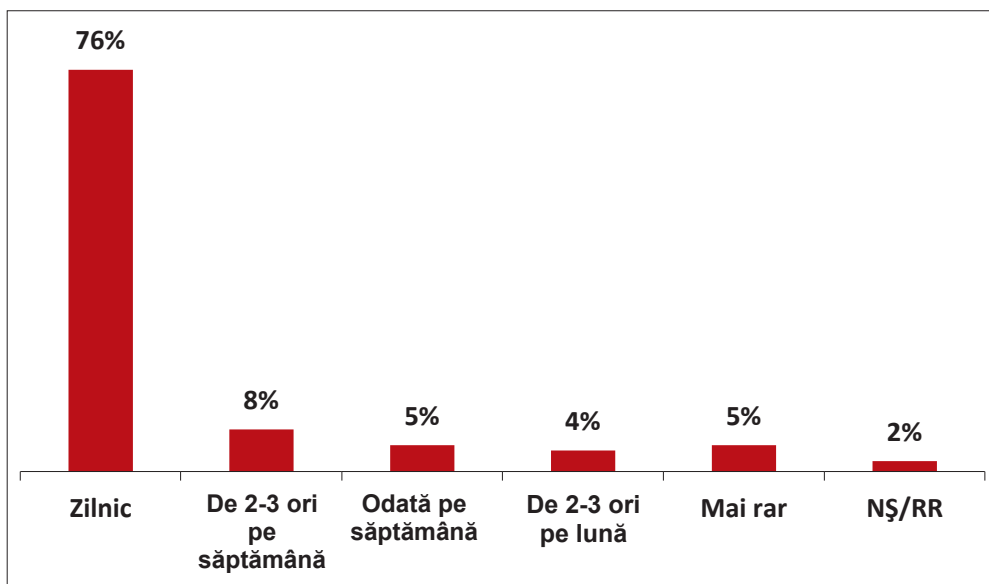
(60% nu au fumat niciodată și 15% obișnuiau să fumeze în trecut, dar au renunțat).

Figura 3. Distribuția grupului total de studiu după obiceiul legat de fumat, % (n=1200)

Pentru a evalua frecvența fumatului printre respondenții fumători (n=303), aceștia au fost rugați să precizeze cât de des consumă țigări. În baza răspunsurilor înregistrate, mai mult de 2/3 din fumători (76%) sunt consumatori zilnici (figura 4).

Figura 4. Distribuția grupului de respondenți fumători după frecvența consumului tabagic, % (n=303)

Tabelul ce urmează prezintă grupul de fumători care fumează zilnic (231 persoane), în dependență de sex, vârstă, mediu de trai și venit. De menționat că fumatul zilnic este frecvent atât printre bărbați (79%), cât și printre femei (60%). Fumatul zilnic se atestă mai des printre locuitorii din mediul rural (81%) decât din cel urban (70%). De asemenea, fumatul zilnic este considerabil (mai mult de 2/3) în toate grupele de vârstă din eșantionul respondenților fumători. Este alarmantă proporția fumatului zilnic printre 184 respondenți din cele mai sărace chintile (cca. 80% din totalul persoanelor care fumează zilnic), în special printre cei cărora banii nu le ajung nici pentru alimente (87%).

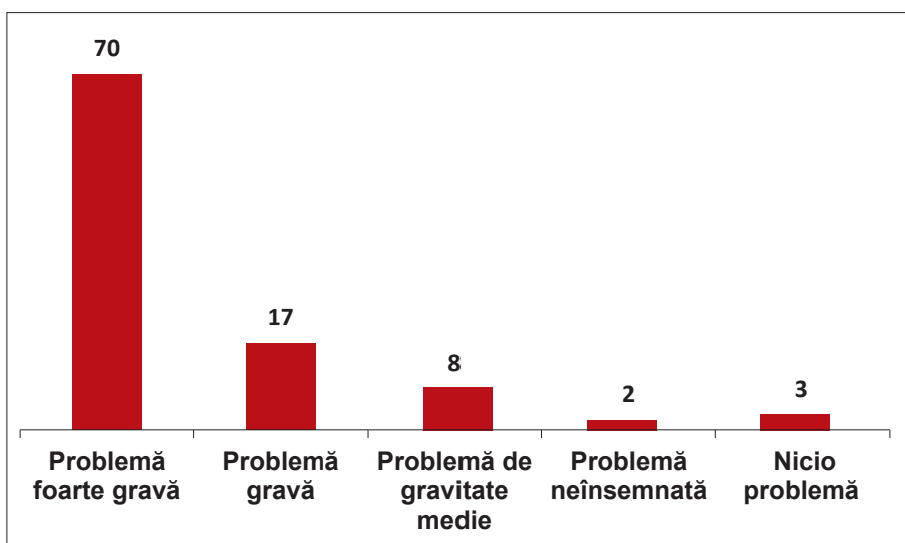
Tabelul 5. Distribuția grupului de studiu care fumează zilnic după variabilele: „sex”, „mediu de trai”, „vârstă”, „venit” (n=231)

Variabile		Abs.	%
Sex	Masculin	202	79
	Feminin	29	60
Mediu de trai	Rural	137	81
	Urban	94	70
Vârstă	18-24 ani	36	64
	25-29 ani	26	68
	30-39 ani	58	82
	40-49 ani	49	88
	50-59 ani	44	76
	60-69 ani	12	71
	70+ ani	6	86
Venit	Banii nu ne ajung nici pentru alimente	33	87
	Banii ne ajung pentru a procura alimente, însă procurarea hainelor este o problemă	92	86
	Ne-ar fi complicat să procurăm acum un televizor, frigider sau o mașină de spălat	59	63
	Veniturile ne sunt suficiente pentru procurarea tehnicii de uz casnic, însă nu ne-am permite un automobil	24	73
	Veniturile ne sunt suficiente pentru toate, în afară de procurarea unei vile/ unui apartament	11	79
	Nu avem dificultăți financiare, la necesitate ne-am putea procura și o vilă, un apartament	1	33
	Nu știu/Refuz să răspund	11	73

4.2. Pericolele consumului și expunerii la fumul de tutun asupra sănătății și legislația antifumat

Majoritatea absolută a populației (95%) consideră consumul de tutun drept o problemă gravă, foarte gravă și de gravitate medie pentru sănătate (figura 5). Femeile (79%), mai frecvent decât bărbații (58%), evidențiază tabagismul ca fiind o problemă gravă și foarte gravă pentru sănătate. Ratele gravității privind pericolul fumatului asupra sănătății, apreciate de respondenți, cresc odată cu vârsta acestora. Astfel, persoanele cu vârsta de 18-24 ani (56%) consideră consumul de tutun o problemă foarte gravă pentru sănătate, în comparație cu cele cu vârsta de 50 ani și mai mult (79%). Cu toate că dependența între variabilele: „Banii nu ne ajung nici pentru alimente” și „Veniturile ne sunt suficiente pentru toate, în afară de procurarea unei vile/unui apartament” este destul de slabă, consumul de tutun este considerat un pericol grav pentru sănătate de către 81 la sută din respondenții care s-au clasificat în prima variabilă și doar de 46 la sută din a doua variabilă.

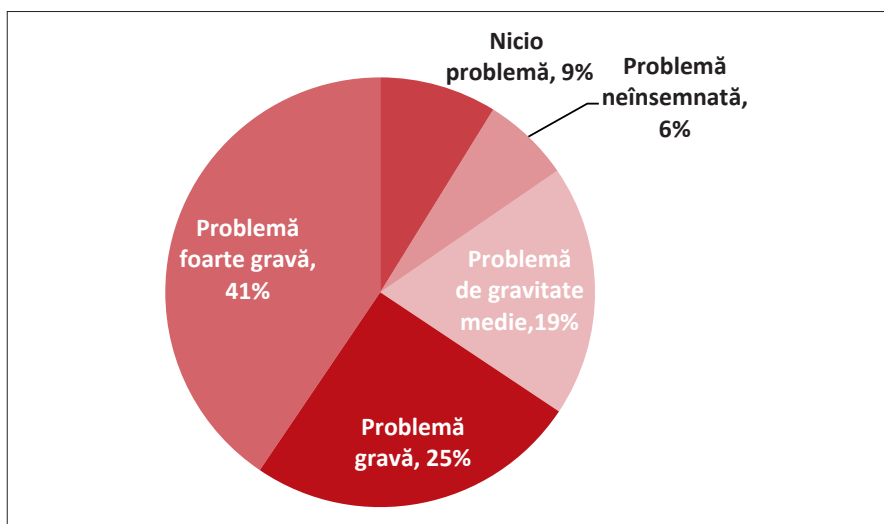
Figura 5. Evaluarea de către grupul total de respondenți a impactului consumului de tutun asupra sănătății, % (n=1200)

Cea mai mare pondere a fumătorilor (85%) apreciază consumul de tutun ca fiind o problemă gravă, foarte gravă și de gravitate medie pentru sănătate (figura 6.).

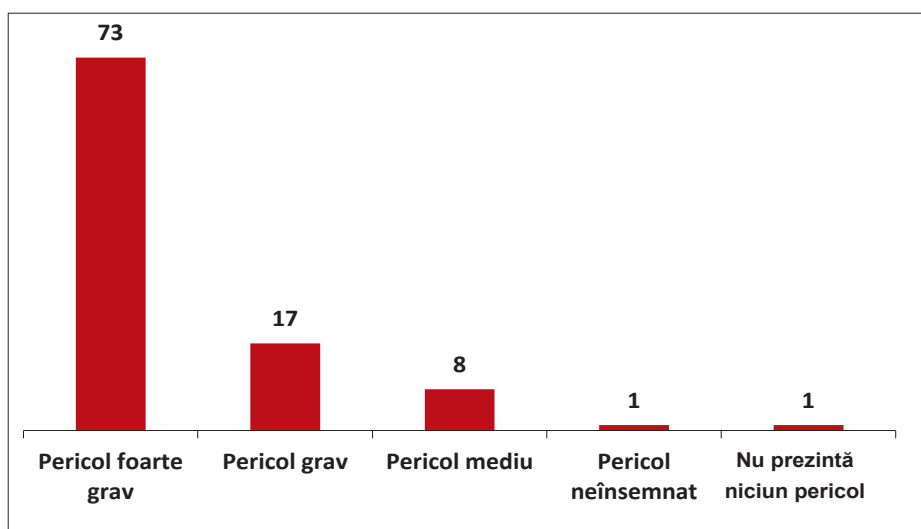

Figura 6. Evaluarea de către respondenții fumători (303) a impactului consumului de tutun asupra sănătății, %

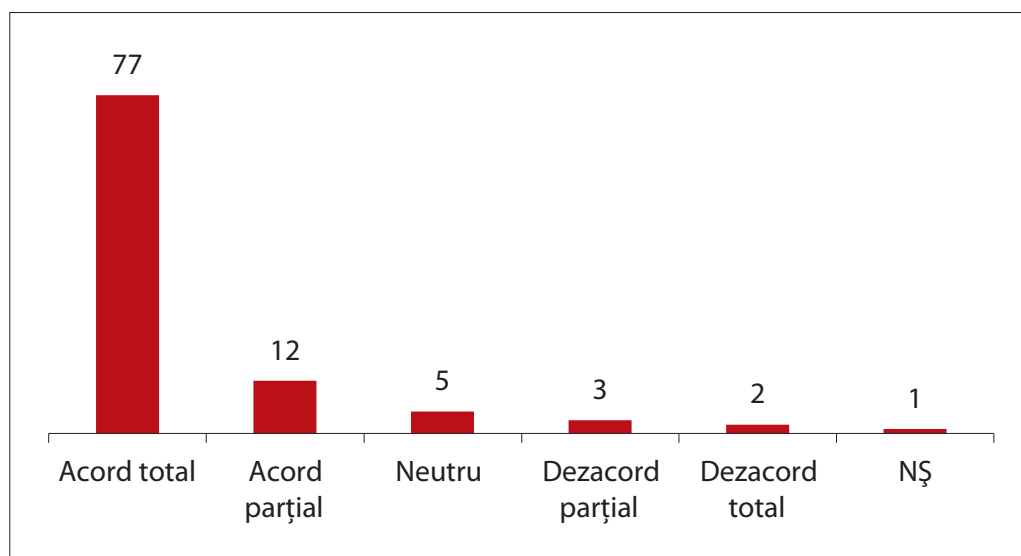
Marea majoritate a populației (98%) susține că expunerea la fumul de tutun prezintă un pericol grav, foarte grav și mediu pentru sănătate (figura 7). Femeile (81%), mai mult decât bărbații (63%), consideră expunerea la fumul de tutun drept un pericol foarte grav pentru sănătate. Majoritatea covârșitoare a fumătorilor (93%) susține că fumatul pasiv este o amenințare gravă, foarte gravă și medie pentru sănătatea persoanelor care nu fumează.

Figura 7. Aprecierea pericolului expunerii la fumul de tutun asupra sănătății, % (n=1200)

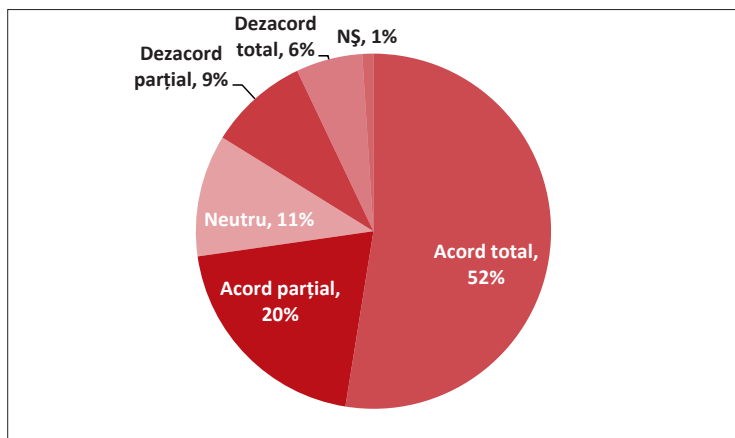
Cu referire la interzicerea completă a fumatului în spațiile publice, inclusiv la locul de muncă, în clădirile publice, oficii, restaurante și baruri, marea majoritate a populației (77%) ar fi de acord cu legislația care interzice complet fumatul în spațiile publice închise și la locul de muncă (figura 8). Aceste preferințe sunt împărtășite de majoritatea femeilor (85%) și a bărbaților (68%).

Figura 8. Distribuția respondenților în dependență de suportul pentru legea care interzice complet fumatul în spațiile publice și la locul de muncă, % (n=1200)

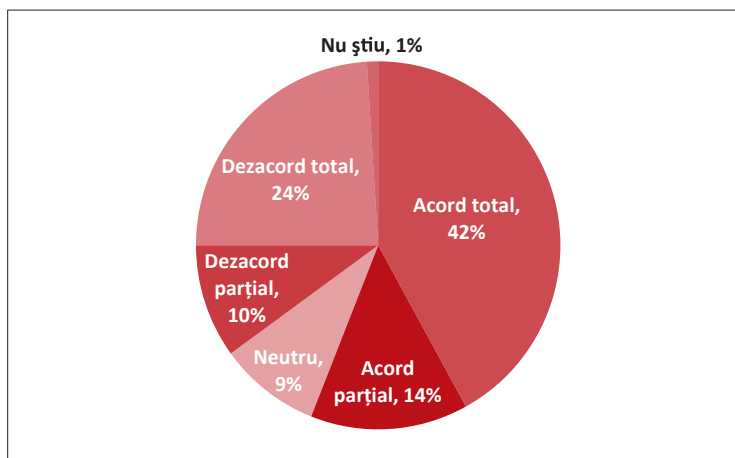
Din numărul respondenților fumători, peste jumătate (52%) sunt totalmente de acord cu legislația care interzice fumatul în spațiile publice închise, inclusiv la locul de muncă, în clădirile publice, în oficii, restaurante și baruri (figura 9).

Figura 9. Repartizarea respondenților fumători (n=303) în dependență de acordul sau dezacordul cu legea care interzice complet fumatul în spațiile publice și la locul de muncă, % .

Fiecare a doua persoană este de acord, total sau parțial, cu faptul că majorarea prețului la țigări, ca urmare a majorării taxelor, poate determina reducerea consumului tabagic și contribuie la îmbunătățirea sănătății populației. Fiecare al treilea respondent își exprimă dezacordul, total sau parțial, cu această prevedere (figura 10).

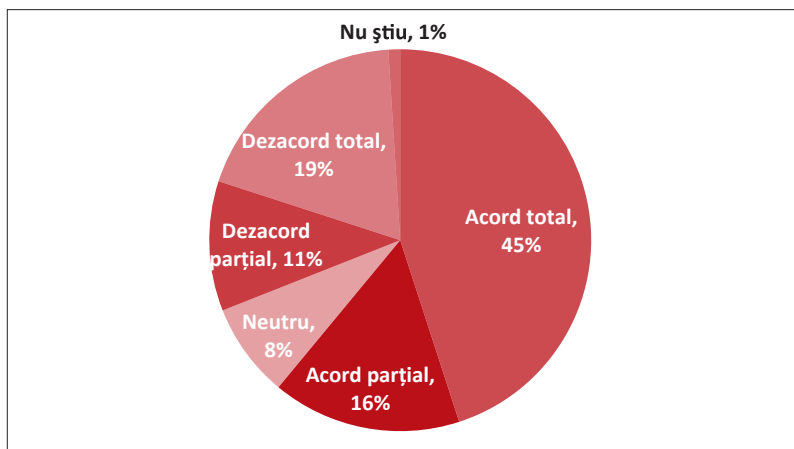
Figura 10. Distribuția respondenților în suportul afirmației precum că majorarea prețului la țigări ar putea diminua consumul de tutun, contribuind la îmbunătățirea sănătății populației, % (n=1200)

O situație similară se atestă și în cazul afirmației că majorarea taxelor la țigări crește prețul articolelor de tutungerie, devenind mai puțin accesibile pentru minori, ceea ce ar putea diminua consumul de tutun în rândul

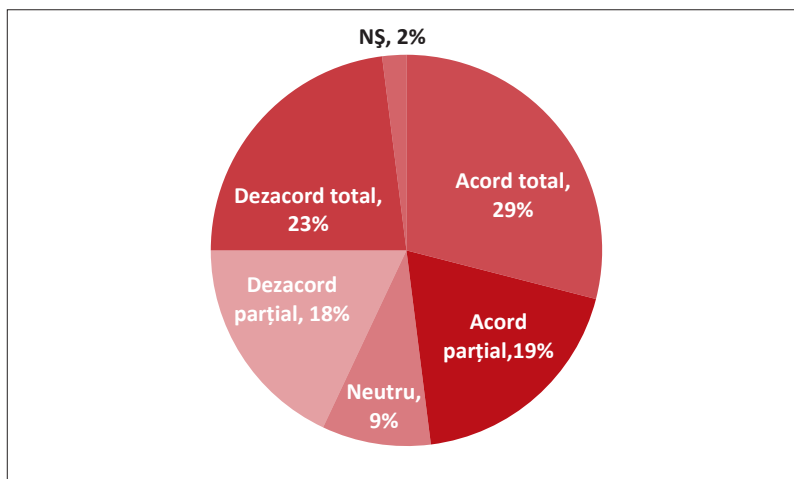
acestora. Astfel, 61 la sută din populație se declară de acord (total și parțial) și 30 la sută nu sunt de acord cu afirmația de mai sus (figura 11).

Figura 11. Răspunsurile eșantionului general la întrebarea "Majorarea taxelor și creșterea prețului țigărilor îi demotivează pe minori să le procure și poate reduce consumul de tutun în rândul acestora?", % (n=1200)

Cei mai mulți fumători (48%) sunt de acord, total sau parțial, cu afirmația că majorarea taxelor la țigări demotivează minorii să le procure și, ca rezultat, reduce consumul de tutun în rândul acestora (figura 12).

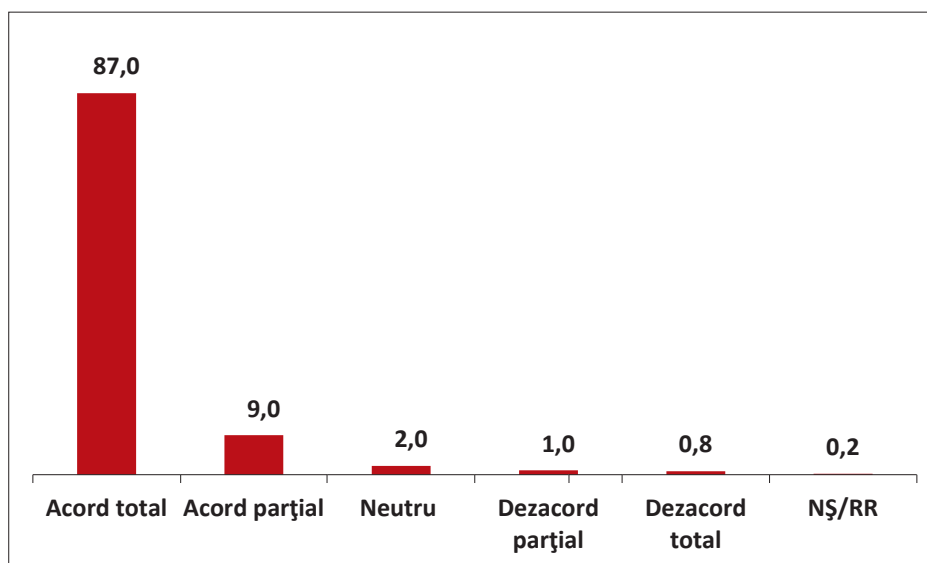
Figura 12. Răspunsurile fumătorilor la întrebarea "Majorarea taxelor și creșterea prețului țigărilor îi demotivează pe minori să le procure și poate reduce consumul de tutun în rândul acestora?", % (n=303)

4.3 Expunerea la fumul de tutun în spațiile publice

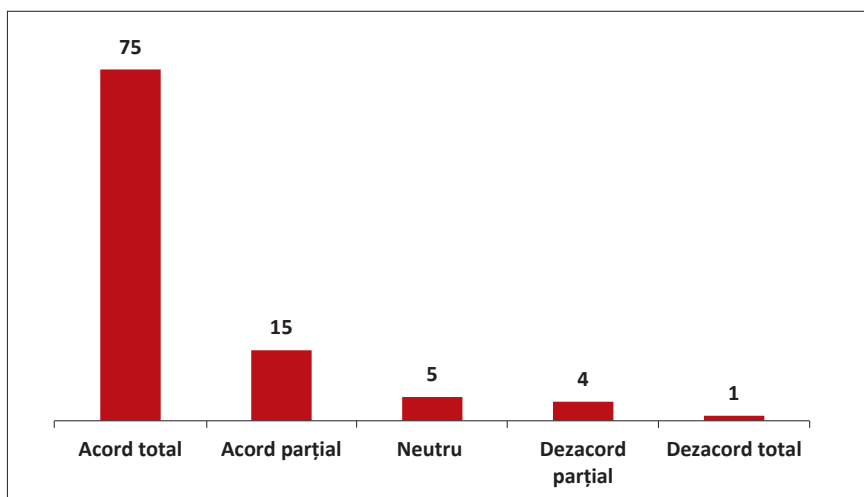
Marea majoritate a populației (87%) preferă o lege care ar interzice total fumatul în birouri și alte spații de muncă (figura 13.). Acordul total privind legislația care interzice categoric fumatul la locurile de muncă este majoritar, atât printre femei (91%), cât și printre bărbați (83%), asocierea respectivă fiind similară și când această poziție este evaluată după mediul de trai (92% în populația rurală și 80% - în cea urbană). Nu există o diferență semnificativă între categoriile de vârstă și interzicerea totală a fumatului în birouri și alte locuri de muncă, acordul total fiind declarat de 92% din populația cu vârsta de 50 ani și mai mult și de 80% din cei cu vârsta de 18-24 ani.

Figura 13. Răspunsurile la întrebarea “Ați fi de acord cu introducerea legii ce ar interzice fumatul în birouri și alte locuri de muncă închise?, % (n=1200)

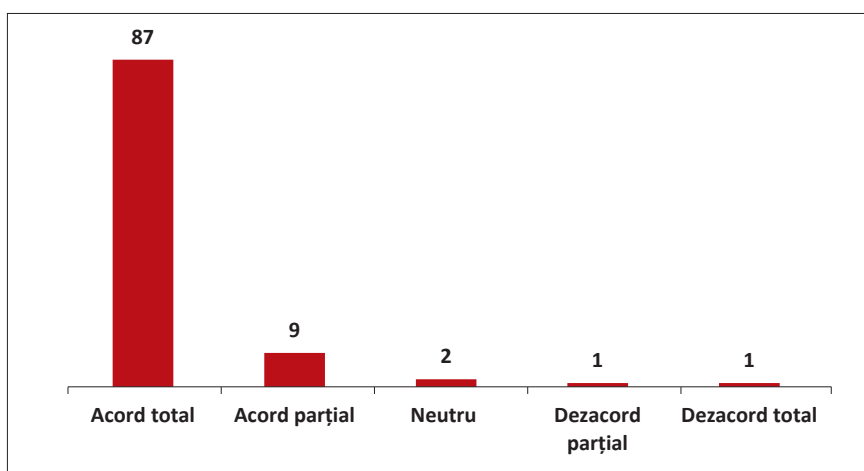
Marea majoritate a persoanelor care fumează (75%) și majoritatea covârșitoare a celor nefumători (92%) susțin că fumatul trebuie interzis în birouri și alte locuri de muncă închise. Doar 5% dintre persoanele care fumează nu sunt de acord cu legea care interzice fumatul în locurile de muncă închise (figura 14).

Figura 14. Ponderea respondenților fumători care sunt de acord sau nu cu legea ce ar interzice fumatul în oficii și alte locuri de muncă închise, % (n=303)

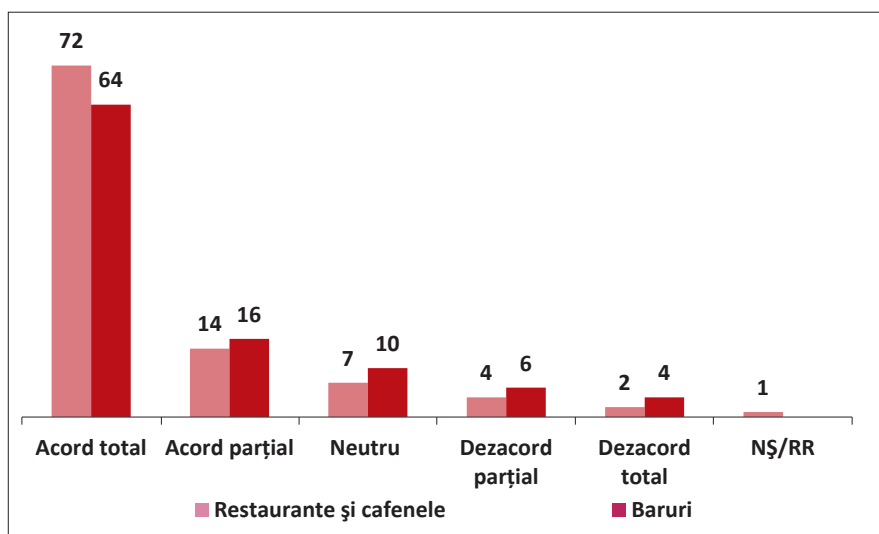
O situație practic identică cu cea referitoare la legea care interzice fumatul la locurile de muncă închise se atestă și în cazul teatrelor și holurile de la hoteluri. 87% din populație se pronunță pentru interzicerea fumatului în teatre și holul hotelurilor și numai 2% manifestă dezacord cu această prevedere legală (figura 15). Sunt total de acord cu interzicerea fumatului în teatre și holul hotelurilor 91 la sută din femei și 81 la sută din bărbați, precum și 90 la sută din populația rurală și 81 la sută din cea urbană. Analizând atitudinea fumătorilor sub acest aspect, se constată că majoritatea (74%) sunt pentru interzicerea totală a fumatului în teatre și holul hotelurilor.

Figura 15. Răspunsurile la întrebarea “Ați fi de acord cu introducerea legii ce ar interzice fumatul în teatre și holul hotelurilor?, % (n=1200)

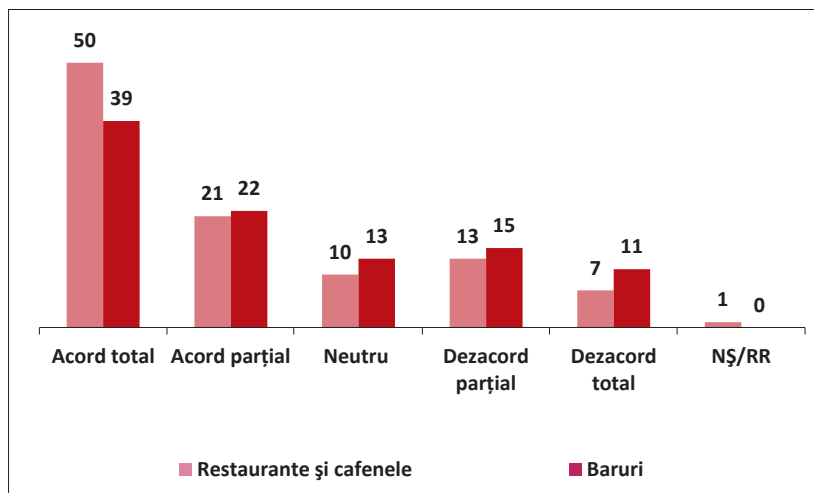
Superioritatea numerică este deținută de populația ce susține legislația care interzice complet fumatul în restaurante, cafenele (72%) și baruri (64%), (figura 16). Este de remarcat faptul că interdicțiile ferme privind fumatul sunt susținute mai des de locuitorii rurali (82% vizează sub acest aspect restaurantele și cafenelele și 75% - barurile), decât cei din mediul urban (58% se referă la restaurante și cafenele și 49% - la baruri). În dependență de sex, femeile optează pentru introducerea unei legi care interzice fumatul (79% - în restaurante și cafenele și 70% - în baruri) mai frecvent decât bărbații (64% în restaurante și cafenele și 58% - în baruri).

Figura 16. Răspunsurile la întrebarea “Ați fi de acord cu introducerea legii ce ar interzice fumatul în restaurante, cafenele și baruri?, % (n=1200)

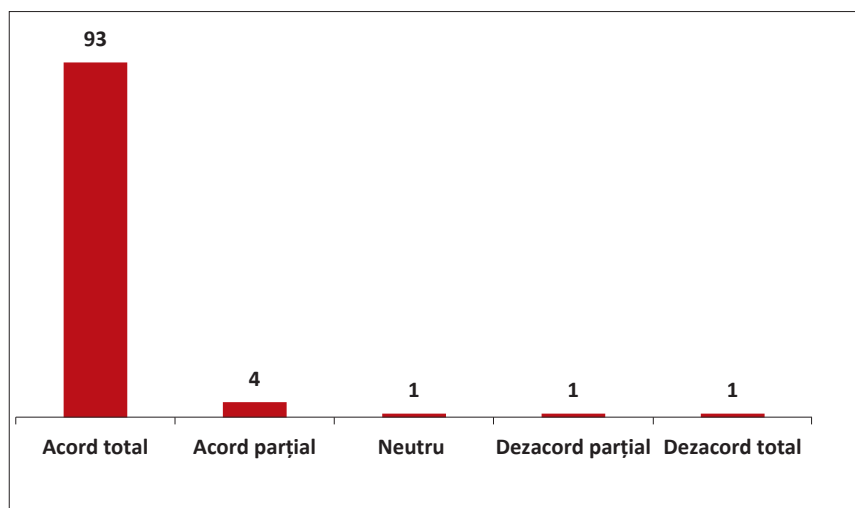
Răspunsurile nefumătorilor și fumătorilor la întrebarea “Ați fi de acord cu introducerea legii ce ar interzice fumatul în restaurante, cafenele și baruri?” denotă că acordul total este mai frecvent declarat de nefumători (80% - în restaurante și cafenele și 73% - în baruri) decât de categoria fumătorilor (50% - în restaurante și cafenele și 39% - în baruri). Cu toate acestea, majoritatea fumătorilor susțin legea, care interzice definitiv fumatul în restaurante, cafenele și baruri, și doar 7% din respondenții fumători (303) sunt total în dezacord cu această lege pentru restaurante și cafenele, iar 11% - pentru baruri (figura 17).

Figura 17. Ponderea fumătorilor care sunt de acord sau nu cu introducerea legii ce ar interzice fumatul în restaurante, cafenele și baruri, % (n=303)

Majoritatea dominantă a populației (93%) preferă o lege care interzice complet fumatul în instituțiile medicale (figura 18). Cu referire la interdicțiile privind fumatul în spitale și alte instituții medicale, o pondere semnificativă de susținători se atestă în dependență de sex (femei – 96%; bărbați – 89%) și printre fumători – 86% și nefumători – 95%.

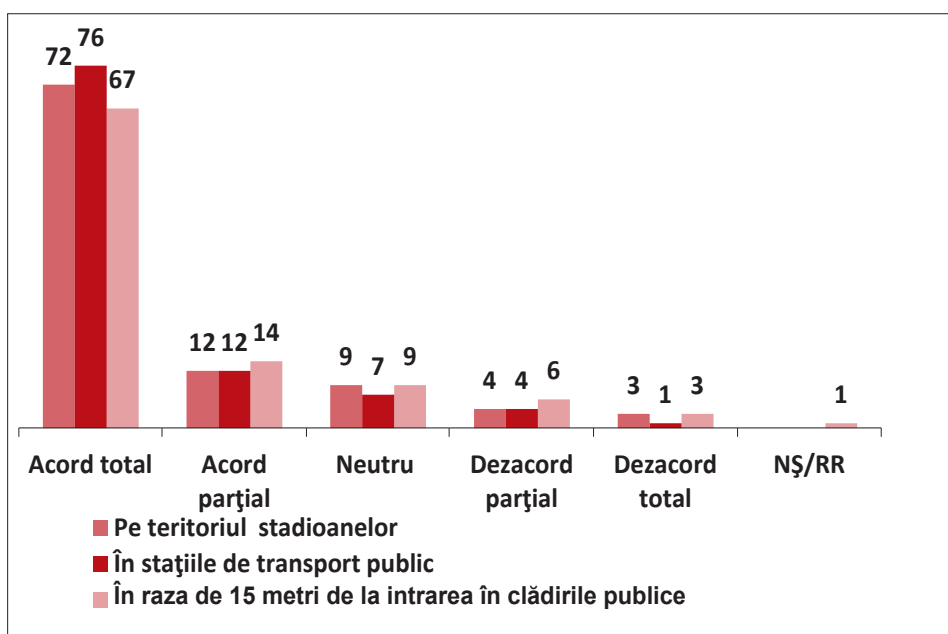
Figura 18. Ponderea respondenților care sunt de acord sau nu cu legea ce ar interzice fumatul în spitale și alte instituții medicale, % (n=1200)

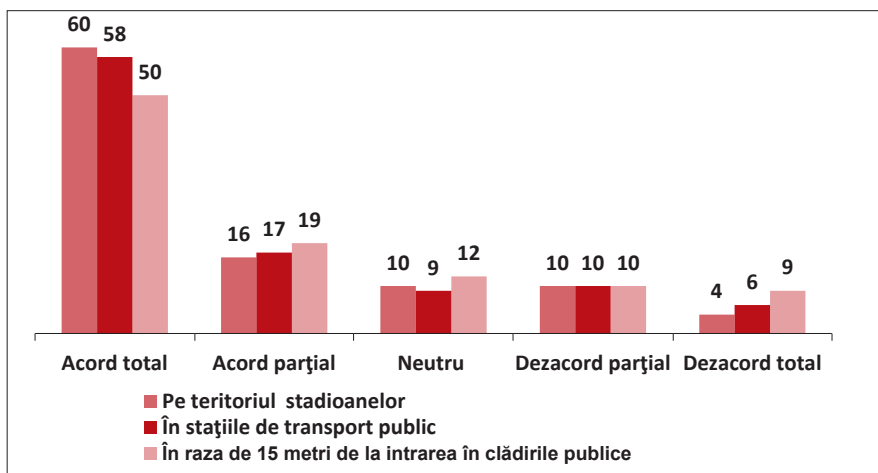
Majoritatea populației susține interzicerea completă a fumatului pe teritoriul stadioanelor (72%), în stațiile de transport public (76%) și în raza de 15 metri de la intrarea în clădirile publice (67%), (figura 19). Practic, nu există diferențe semnificative pentru variabila “sexul” privind acordul total cu interzicerea fumatului pe teritoriul stadioanelor (bărbați – 70%, femei – 74%), aceeași situație (60%) fiind înregistrată și în cazul variabilei “fumez”.

Figura 19. Ponderea respondenților care sunt de acord sau nu cu legea ce ar interzice fumatul pe teritoriul stadioanelor, în stațiile de transport public și în raza de 15 metri de la intrarea în clădirile publice, % (n=1200)

Mai mult de jumătate din persoanele fumătoare susțin legea care interzice fumatul pe teritoriul stadioanelor, în stațiile de transport public și în raza de 15 metri de la intrarea în clădirile publice și doar o cotă neesențială, de la 4 până la 9 la sută, nu sunt de acord cu aceste interdicții (figura 20).

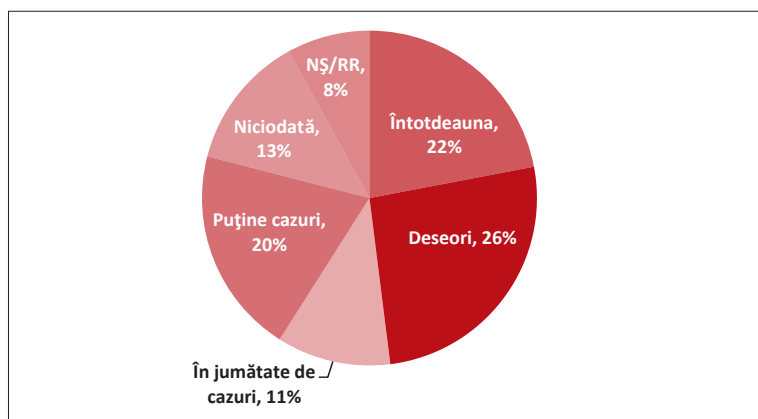
Figura 20. Pondere a fumătorilor care sunt de acord sau nu cu introducerea legii ce ar interzice fumatul pe teritoriul stadioanelor, în stațiile de transport public și în raza de 15 metri de la intrarea în clădirile publice, % (n=303)

4.4. Protecția împotriva expunerii la fumul de tutun în transportul public

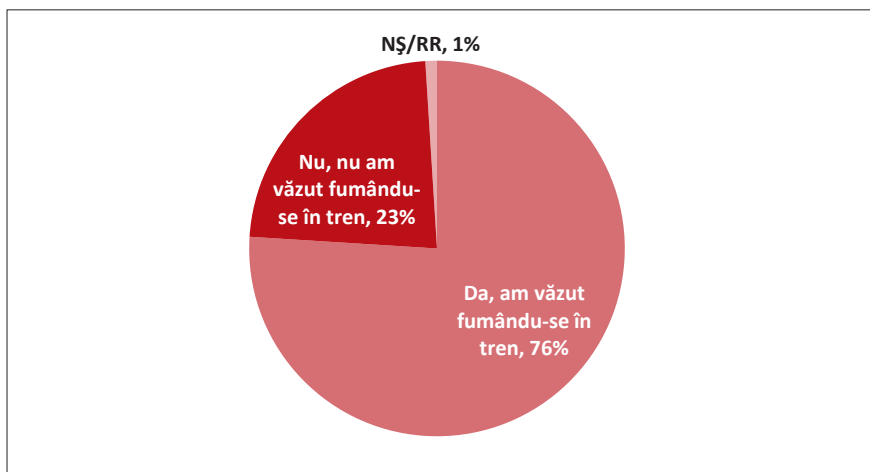
Fiind întrebați despre respectarea prevederilor legii care interzice fumatul în transportul public, 13% (n=153) din respondenți au menționat că aceasta nu se respectă niciodată. Mai puțin de jumătate, 48 la sută din cei intervievați, au relevat că legea este respectată: întotdeauna - 267 (22%) și deseori - 317 (26%), (figura 21). Între variabilele “sexul”, “vârsta”, “fumez” nu există diferențe mari în aprecierea respectării legislației privind interzicerea fumatului în transportul public, cu excepția variabilei “mediul de trai”, unde locuitorii de la sate menționează mai des (17%) decât cei de la oraș (7%) că aceasta nu este respectată.

Figura 21. Evaluarea de către grupul total de respondenți a nivelului de respectare a legislației privind interzicerea fumatului în transportul public, % (n=1200)

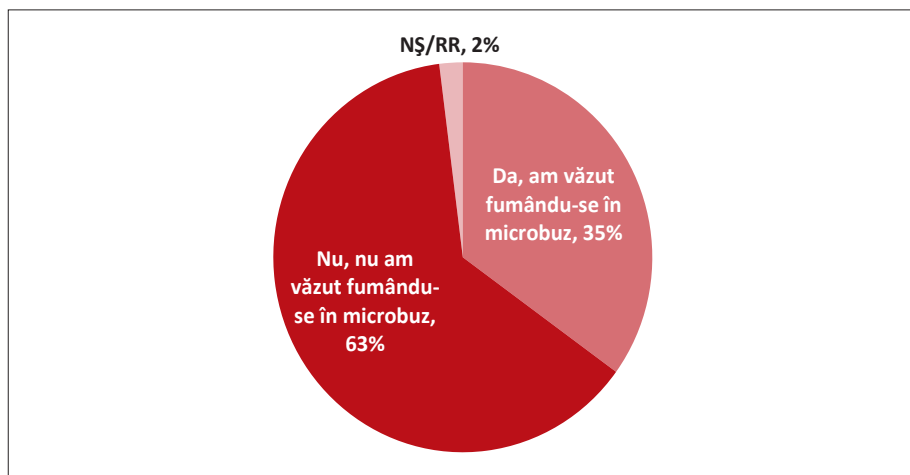
Majoritatea populației (mai mult de 2/3) nu călătorește sau a călătorit cu mai mult de 2 ani în urmă cu trenul în Moldova. Doar fiecare a 8-a persoană a călătorit cu trenul pe parcursul ultimelor 6 luni și fiecare a 14-cea - în ultimele 12 luni. Similar se prezintă și distribuția răspunsurilor eșantionului general de respondenți (conform variabilelor: “sexul”, “mediul de trai”, “vârsta”, “fumez”) la întrebarea “Când ultima dată ați călătorit cu trenul Căilor Ferate din Moldova?”. Cei mai mulți (76%) din numărul total de respondenți (304), care pe parcursul ultimului an au circulat cu trenul, au observat fumatul în tren (figura 22). 1/3 din respondenții care au călătorit cu trenul pe parcursul ultimului an au declarat că sunt fumători și marea majoritate a acestora (79%) au observat că se fumează în tren.

Figura 22. Afirmările respondenților, care pe parcursul ultimului an au circulat cu trenul, cu referire la respectarea interdicției fumatului în trenuri, % (n=304)

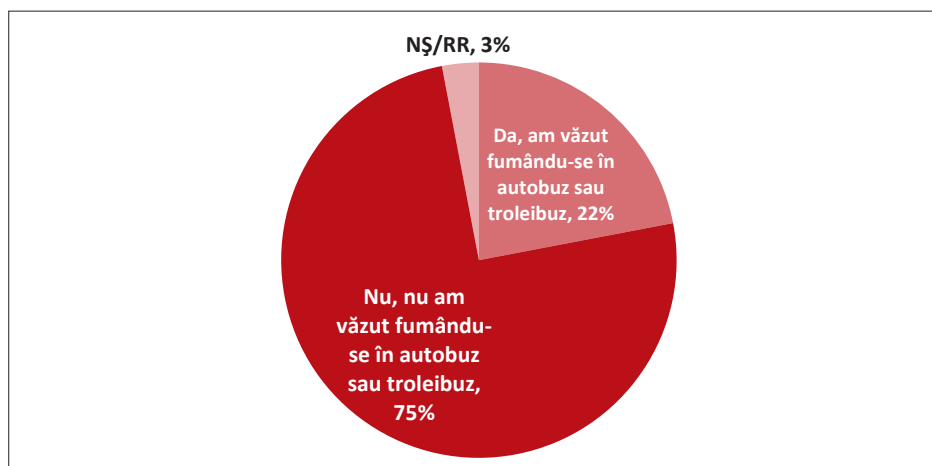
Microbuzul este mijlocul de transport utilizat cel mai des de moldoveni. Din numărul total de respondenți (1200), 74% (892 persoane) au afirmat că au călătorit cu microbuzul în ultima lună. Locuitorii din zonele urbane călătoresc cu microbuzul de 2-3 ori pe săptămână și mai des (53%) decât cei din zonele rurale (23%). Din cei 892 de respondenți care au călătorit cu microbuzul în ultima lună, practic, fiecare al treilea a observat fumatul în microbuz (figura 23). De asemenea, practic, fiecare a treia persoană, care a călătorit cu microbuzul în ultima lună, a fost expusă la fumul de tutun în acest mijloc de transport.

Figura 23. Răspunsurile grupului de persoane care pe parcursul ultimei luni au călătorit cu microbuzul cu referire la respectarea interdicției fumatului în microbuze, % (n=892)

Aproape jumătate (49%) din grupul total de respondenți a călătorit cu autobuzul/troleibuzul pe parcursul ultimei luni. Cel mai frecvent, de 2-3 ori în săptămână și mai des, călătoresc cu autobuzul/troleibuzul locuitorii din mediul urban (36%), comparativ cu cei din mediul rural (9%). Aproximativ fiecare a cincea persoană care a călătorit, în ultima lună, cu autobuzul sau troleibuzul, s-a expus la fumul de tutun în aceste mijloace de transport (figura 24).

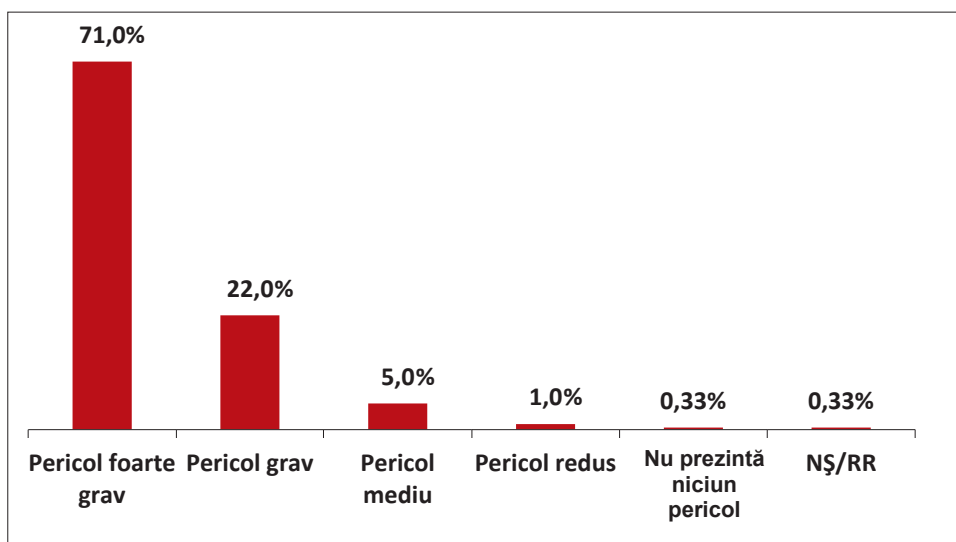
Figura 24. Răspunsurile grupului de persoane care pe parcursul ultimei luni au călătorit cu autobuzul/troleibuzul cu referire la respectarea interdicției fumatului în autobuz/troleibuz, % (n=591)

4.5. Pericolul expunerii la fumul de tutun în spațiile publice și la locurile de muncă

Participanții la studiu au fost rugați să aprecieze pericolul căruia se expun lucrătorii dintr-un oficiu în spațiile căruia alte persoane fumează. Absoluta majoritate a acestora (93%) a menționat faptul ca fiind un pericol grav și foarte grav pentru sănătate (figura 25). De asemenea, mai mult de 90 la sută dintre respondenți (atât bărbați, cât și femei, din mediul urban și rural), apreciază expunerea la fumul de tutun la locurile de muncă drept un pericol grav și foarte grav pentru sănătate. Marea majoritate (85%) dintre persoanele care fumează, precum și absolută majoritate (97%) a populației care nu practică acest obicei, consideră fumatul pasiv periculos și extrem de periculos pentru sănătate.

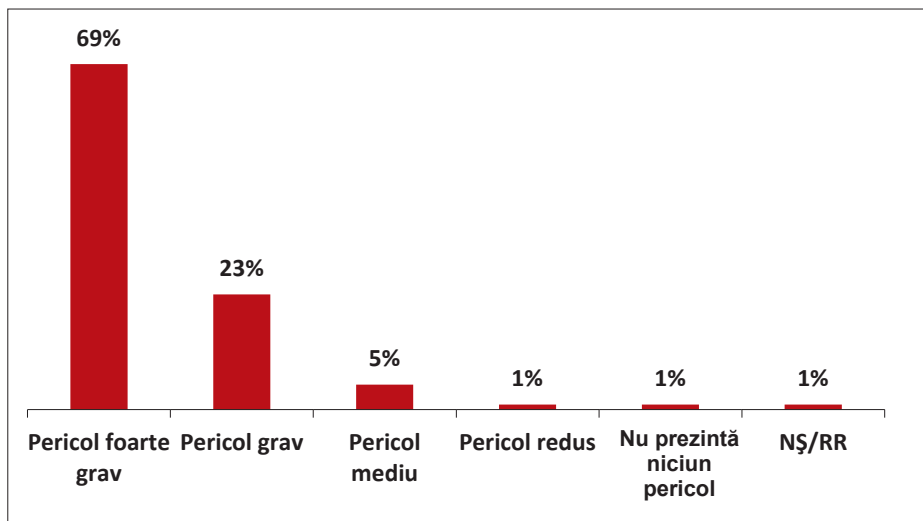
Figura 25. Evaluarea de către grupul total de respondenți a pericolului la care se expun lucrătorii din oficiile în încăperea cărora se fumează, % (n=1200)

Majoritatea absolută a populației (92%) consideră locul de muncă al chelnerilor, chelnerițelor și barmanilor din localurile de alimentație publică în care se fumează ca fiind nociv și foarte nociv pentru sănătatea acestora (figura 26). Aceeași situație se atestă și pentru răspunsurile analizate în eșantionul general în baza variabilelor: “sexul”, “mediul de trai”, “vârsta”. Peste 90 la sută dintre respondenți consideră expunerea la fumul de tutun a lucrătorilor din localurile de alimentație publică ca fiind cu consecințe grave și foarte grave pentru sănătate. Peste 80 la sută dintre persoanele care fumează și peste 90 la sută dintre persoanele care nu fumează consideră

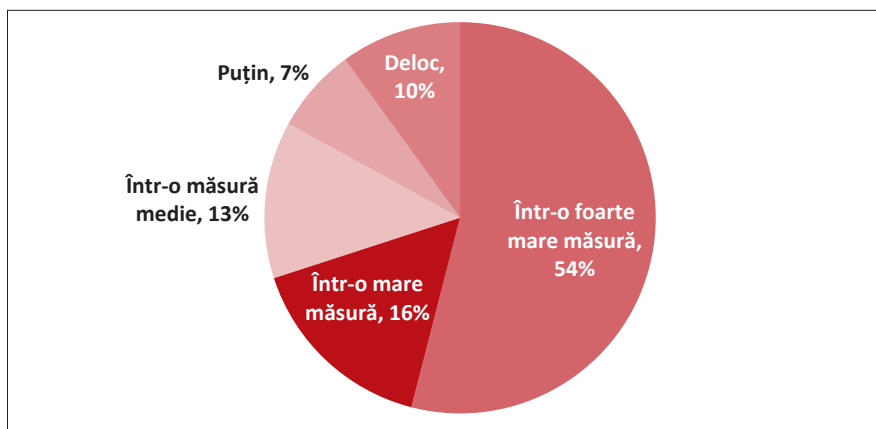
munca chelnerilor, chelnerițelor și barmanilor în condițiile localurilor de alimentație publică în care se fumează ca fiind periculoasă și foarte periculoasă pentru sănătate.

Figura 26. Apreciativele respondenților din grupul general vizavi de pericolul la care se expun chelnerii și barmanii care activează în localurile unde se fumează, % (n=1200)

Marea majoritate a populației (70%) se arată deranjată mult sau foarte mult atunci când este expusă la fumul de tutun (figura 27). În cea mai mare măsură se arată deranjați nefumătorii (82%), precum și femeile (83%), această nemulțumire fiind exprimată și de bărbați (54%). Fiecare a 3-a persoană care fumează se consideră afectată atunci când este expusă la fumul de țigară, emis de altă persoană.

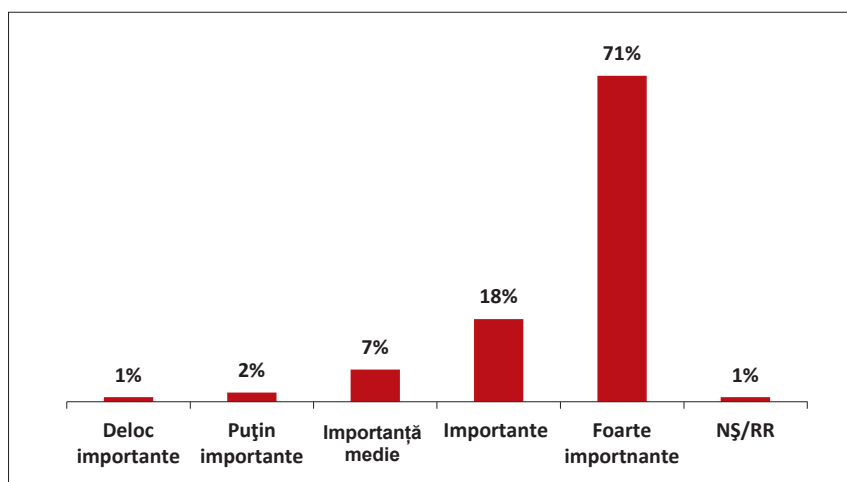
Figura 27. Evaluarea de către grupul total de respondenți a gradului în care îi supără expunerea la fumul de tutun, % (n=1200)

4.6. Poluarea aerului cu fum de tutun în spațiile publice și la locurile de muncă

În ceea ce privește asigurarea drepturilor clienților și ale angajaților de a respira aer curat, fără fum de țigară, la locurile de muncă și în localurile publice, inclusiv în restaurante și baruri, o proporție foarte mare de populație (89%) apreciază aceste drepturi ca fiind importante și foarte importante (figura 28). Marea majoritate a fumătorilor (82%), ca și a nefumătorilor (92%), consideră importante și foarte importante drepturile clienților și ale angajaților de a nu fi expuși la fumul de tutun la locul de muncă și în localurile publice, inclusiv în instituțiile de alimentație publică.

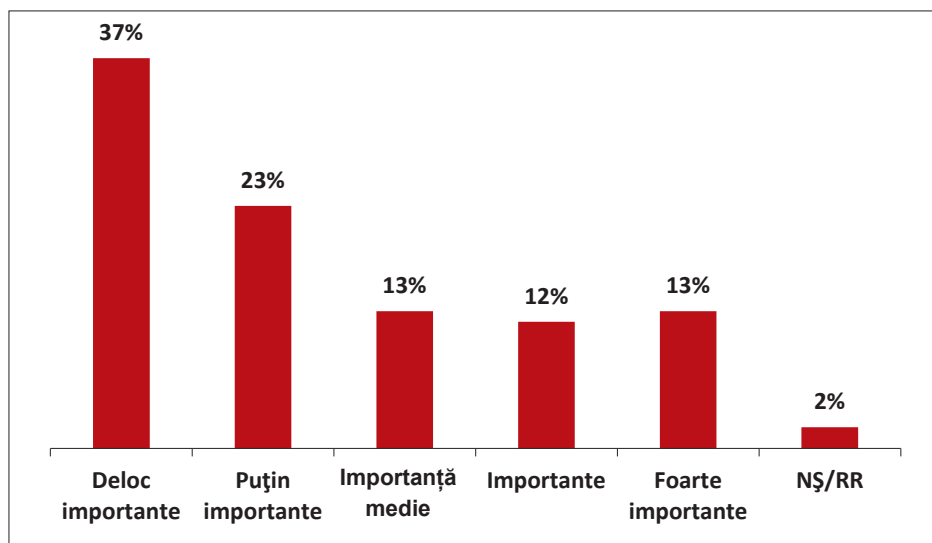
Figura 28. Atitudinea respondenților din grupul general față de dreptul clienților și al angajaților de a respira aer nepoluat cu fum de țigară, la locurile de muncă și în localurile publice, inclusiv în restaurante și baruri, % (n=1200)

Referitor la doleanțele fumătorilor de a fuma în spațiile publice și la locurile de muncă, inclusiv în restaurante și baruri, cea mai mare parte a populației (60%) apreciază aceste nevoi ca fiind neimportante sau mai puțin importante (figura 29). De menționat că, 67 la sută din femei, precum și 51 la sută din bărbați consideră neimportante sau mai puțin importante doleanțele fumătorilor de a fuma în localuri publice și la locurile de muncă închise. O situație similară se atestă și în distribuția răspunsurilor eșantionului general conform variabilelor: “mediul de trai” și “vârsta”, unde peste 60% dintre respondenți nu susțin pretențiile persoanelor care vor să fumeze în locuri interzise. De asemenea, majoritatea fumătorilor (61%) și a nefumătorilor (78%) consideră neimportantă sau de importanță medie

doleanța persoanelor de a li se permite fumatul în localurile publice și la locurile de muncă, inclusiv în restaurante și baruri. Doar 22 la sută din populația care nu fumează și 37 la sută din fumători consideră importante și foarte importante cerințele persoanelor care vor să fumeze în spații publice.

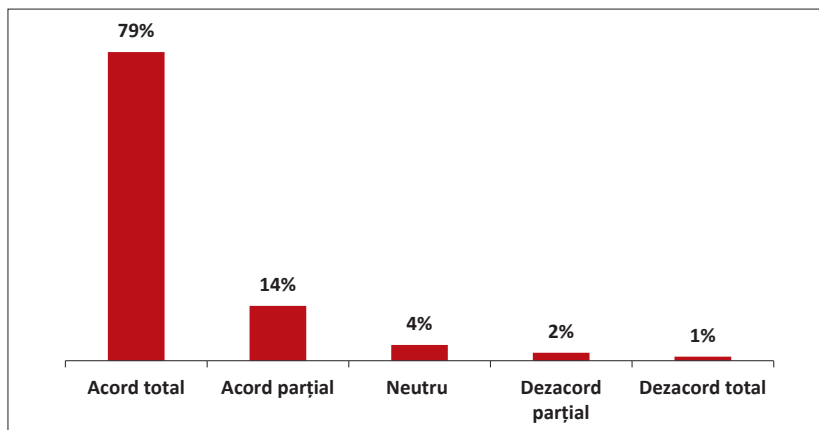
Figura 29. Atitudinea respondenților din eșantionul general față de doleanțele fumătorilor de a fuma în localurile publice și la locul de muncă, inclusiv în restaurante și baruri, % (n=1200)

Majoritatea populației (79%) susține în totalitate dreptul lucrătorilor, inclusiv al celor din baruri și restaurante, de a respira aer fără fum de tutun la locul de muncă (figura 30). De asemenea, 85% din femei și 70% din bărbați sunt de părerea că angajații au dreptul la condiții de muncă ce exclud fumul de tutun. 85% din persoanele care nu fumează și 61% din cele care fumează consideră că toți angajații, inclusiv cei din localurile de alimentație publică, sunt în drept să solicite interdicția totală a fumatului la locurile lor de muncă.

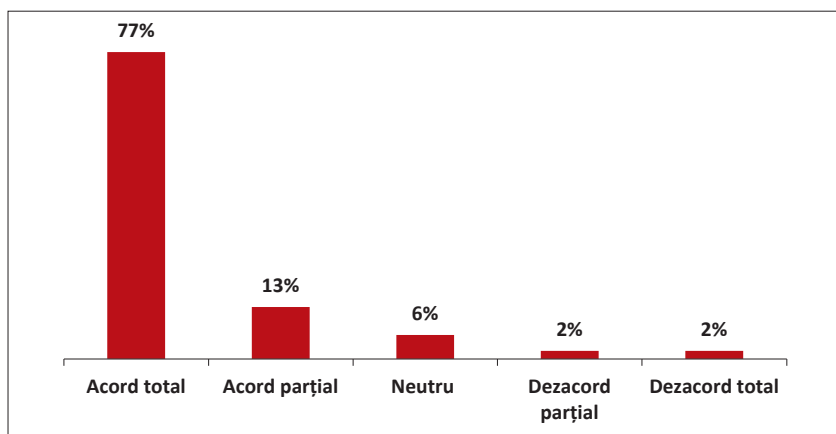

Figura 30. Ponderea respondenților care sunt de acord sau nu cu dreptul tuturor lucrătorilor, inclusiv din baruri și restaurante, de a respira aer nepoluat cu fum de tutun la locul de muncă, % (n=1200)

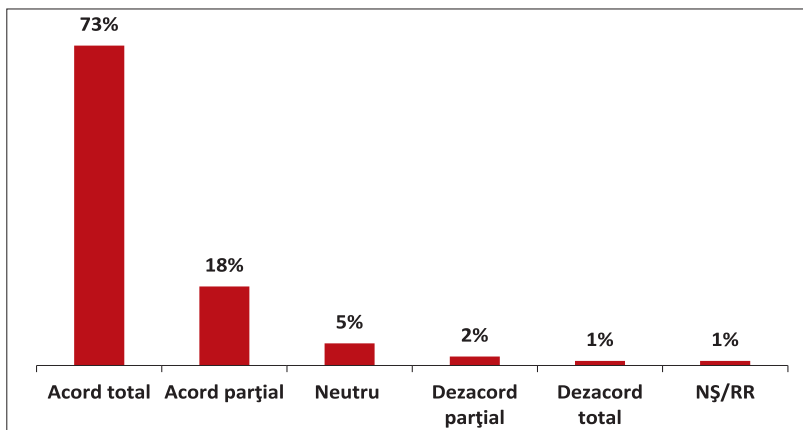
Peste $\frac{3}{4}$ din populație (77%) susțin interzicerea fumatului în localurile de alimentație publică în care își petrec timpul liber și o pondere neînsemnată (2%) nu susține această prevedere (figura 31). Majoritatea femeilor (85%) și a bărbaților (66%) doresc să-și petreacă timpul liber într-un restaurant sau bar în care să nu respire fum de țigară. De menționat că, peste jumătate (56%) din persoanele care fumează și marea majoritate (84%) din persoanele care nu fumează nu vor să fie expuse la fumul de tutun, atunci când își petrec timpul liber într-un local de alimentație publică.

Figura 31. Ponderea respondenților care sunt de acord sau nu să-și petreacă timpul liber într-un local (bar, restaurant etc.) în care să fie protejați de fumul de țigară, % (n=1200)

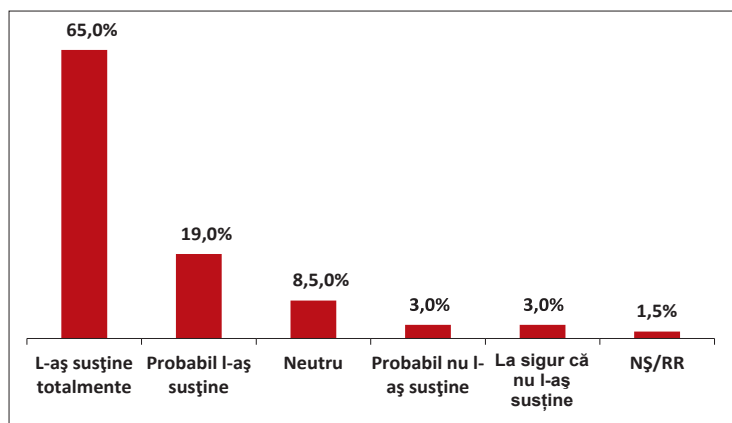
O pondere semnificativă a populației (73%) este de acord că sănătatea clienților și a angajaților este pusă în pericol în localurile de alimentație în care este permis fumatul și numai o pondere foarte mică (1%) nu susține această afirmație (figura 32).

Figura 32. Ponderea respondenților care sunt de acord sau nu cu faptul că sănătatea clienților și angajaților este afectată în localurile în care este permis fumatul, % (n=1200)

Cea mai mare parte a populației (84%) mai curând ar fi de acord să susțină o persoană din conducerea țării sau un partid politic, dacă ar promova o lege care să-i protejeze de expunerea la fumul de tutun. O cotă infimă de respondenți (6%) nu ar face acest lucru, pentru că nu ar susține această abordare (figura 33). O susținere totală și preferențială pentru conducerea țării sau pentru un partid politic ce ar promova o lege care să ocrotească sănătatea de fumul de tutun au exprimat atât femeile (91%), cât și bărbații (76%) din eșantion. Această susținere a fost majoritară (peste 80%) și la analiza eșantionului de respondenți în funcție de: „mediul de trai”, „vârsta”, „limba în care s-a efectuat interviul”, „venitul”, „studiile”, „ocupația”. Aproape 2/3 din persoanele fumătoare și 91 la sută din persoanele nefumătoare ar susține o persoană din conducerea țării sau un partid politic, dacă acesta ar promova o lege care să-i protejeze de expunerea la fumul de tutun.

Figura 33. Ponderea respondenților care ar susține sau nu o persoană din conducerea țării sau un partid politic, dacă acesta ar promova o lege care să le protejeze sănătatea de fumul de tutun, % (n=1200)

Chestionar

1. Vorbind despre fumat și consumul de tutun de către populația din Moldova, considerați că acestea reprezintă o problemă foarte gravă, o problemă gravă, o problemă de gravitate medie, o problemă neînsemnată sau nu prezintă nicio problemă? (CARDUL 1)

Problemă foarte gravă	5
Problemă gravă	4
Problemă de gravitate medie	3
Problemă neînsemnată	2
Nicio problemă	1
Nu știu (A nu se citi)	99

2. Uneori persoanele nefumătoare sunt expuse la fumul provenit de la țigările altor persoane. În general, considerați că inhalarea fumului provenit de la țigările altor persoane (numit expunerea la fumul de tutun) prezintă un pericol foarte grav, un pericol grav, un pericol mediu, un pericol neînsemnat sau nu prezintă niciun pericol pentru sănătatea nefumătorilor? (CARDUL 1)

Pericol foarte grav	5
Pericol grav	4
Pericol mediu	3
Pericol neînsemnat	2
Nu prezintă niciun pericol	1
Nu știu (A nu se citi)	99

3. Ați fi de acord sau nu cu legea care ar interzice complet fumatul în majoritatea locurilor publice închise, inclusiv la locurile de muncă, în clădirile publice, oficii, restaurante și baruri? Ați spune că sunteți de acord total, de acord parțial, neutru, dezacord parțial sau dezacord total? (CARDUL 3)

Acord total	5
Acord parțial	4
Neutru (nici acord, nici dezacord)	3
Dezacord parțial	2
Dezacord total	1
Nu știu (A nu se citi)	99

Sunteți de acord cu următoarele afirmații? (CARDUL 3)

Majorarea taxelor la țigări ar crește prețul țigărilor, ceea ce...	Acord total	Acord parțial	Neutru	Dezaccord parțial	Dezaccord total	Nu știu/ Refuz să răspund (A nu se cite)
4. ...ar putea reduce consumul de tutun și ar contribui la îmbunătățirea sănătății populației (inclusiv micșorarea numărului de decese cauzate de cancer pulmonar și alte boli conexe)	5	4	3	2	1	99
5. ...ar demotiva minorii să le procure și ar putea reduce consumul de tutun în rândul acestora	5	4	3	2	1	99

Ați fi de acord cu introducerea legii care ar interzice fumatul în interiorul următoarelor locuri: (ORDINEA CITIRII ESTE ÎNTÂMPLĂTOARE, Î.6 - Î.13) (câte un răspuns per rând posibil) (CARDUL 3)

	Acord total	Acord parțial	Neutru (nici acord, nici dezaccord)	Dezaccord parțial	Dezaccord total	Nu știu/ Refuz să răspund (A nu se cite)
6. În officii și alte locuri de muncă închise	5	4	3	2	1	99
7. În teatre și holul hotelurilor	5	4	3	2	1	99
8. În restaurante și cafenele	5	4	3	2	1	99
9. În baruri	5	4	3	2	1	99
10. În spitale și alte instituții medicale	5	4	3	2	1	99
11. Pe teritoriul stadioanelor	5	4	3	2	1	99
12. În stațiile de transport public	5	4	3	2	1	99
13. În raza de 15 metri de la intrarea în clădirile publice	5	4	3	2	1	99

14. Fumatul în transportul public (autobuze, troleibuze, trenuri) a fost interzis prin lege. Din câte ați observat dvs., această lege se respectă întotdeauna, deseori, în jumătate de cazuri, în puține cazuri sau niciodată? (CARDUL 14)

Întotdeauna	5
Deseori	4
În jumătate de cazuri	3
În puține cazuri	2
Niciodată	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se cite)	99

15. Când ultima dată ați călătorit cu un tren al Căilor Ferate din Moldova?

Pe parcursul ultimelor 6 luni	4
Pe parcursul ultimelor 12 luni	3
Pe parcursul ultimilor 2 ani	2
Mai demult/ nu călătoresc cu trenul	1 – treceți la î. 17
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

16. Pe parcursul ultimului an când ați circulat cu trenul ați văzut pe cineva care să fumeze în tren?

Da, am văzut fumându-se în tren	2
Nu, nu am văzut fumându-se în tren	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

17. Cât de des Dvs. călătoriți cu microbuzul?

De 2-3 ori pe săptămână și mai des	5
O dată pe săptămână	4
De 2-3 ori pe lună	3
O dată pe lună	2
Mai rar/ nu călătoresc cu microbuzul	1 – treceți la î. 19
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

18. Pe parcursul ultimei luni, când ați circulat cu microbuzul, ați văzut pe cineva care să fumeze în microbuz?

Da, am văzut fumându-se în microbuz	2
Nu, nu am văzut fumându-se în microbuz	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

19. Cât de des călătoriți cu autobuzul sau troleibuzul?

De 2-3 ori pe săptămână și mai des	5
O dată pe săptămână	4
De 2-3 ori pe lună	3
O dată pe lună	2
Mai rar/ nu călătoresc cu autobuzul sau troleibuzul	1 – treceți la î. 21
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

20. Pe parcursul ultimei luni când ați circulat cu autobuzul sau troleibuzul, ați văzut pe cineva care să fumeze în autobuz/ troleibuz?

Da, am văzut fumându-se în autobuz sau troleibuz	2
Nu, nu am văzut fumându-se în autobuz sau troleibuz	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

Vă voi citi câteva categorii de lucrători care sunt adeseori nevoiți să respire fumul de tutun provenit de la țigările altor persoane. Vă rog să spuneți, cât de grav este pericolul pe care-l reprezintă **fumul de țigară** pentru aceste categorii de lucrători? (*câte un răspuns pentru fiecare rând*) (CARDUL 21)

	Pericol foarte grav	Pericol grav	Pericol mediu	Pericol redus	Nu prezintă nici un pericol	Nu știu/Refuz să răspund (A nu se cite)
21. Lucrătorii dintr-un oficiu, unde alte persoane fumează în interiorul încăperii	5	4	3	2	1	99
22. Chelnerii și chelnerițele angajate în restaurante și cafenele, unde alte persoane fumează	5	4	3	2	1	99
23. Barmanii care muncesc într-un local, unde alte persoane fumează	5	4	3	2	1	99

24. Cât de mult vă deranjează atunci când sunteți expuși la fumul de tutun? Ați spune că acesta vă deranjează în măsură foarte mare, vă deranjează în mare măsură, vă deranjează în măsură medie, vă deranjează puțin sau nu vă deranjează deloc? (CARDUL 24)

Într-o măsură foarte mare	5
În mare măsură	4
În măsură medie	3
Puțin	2
Deloc	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se cite)	99

25. Vă rugăm să evaluați pe o scală de la 1 la 5, unde cifra 1 înseamnă deloc important și 5 – foarte important, ... (*câte un răspuns pentru fiecare rând*) (CARDUL 25)

	1 – Deloc importante	2 - Puțin importante	3 - Importantă medie	4 - Importante	5 - Foarte importante	NS/NR (A nu se cite)
Cât de importante sunt pentru Dvs. drepturile clienților și ale angajaților de a respira aer curat, fără fum de țigară, la locurile de muncă și în locurile publice, inclusiv în restaurante și baruri?	1	2	3	4	5	99
Cât de importante sunt pentru Dvs. drepturile fumătorilor de a fuma în locurile publice și la locurile de muncă, inclusiv în restaurante și baruri?	1	2	3	4	5	99

Acum voi citi o serie de afirmații. După ce voi citi fiecare afirmație, spuneți-mi, vă rog, dacă dumneavoastră personal sunteți de acord sau nu cu afirmația – Acord total, acord parțial, neutru, dezacord parțial sau dezacord total. (CARDUL 3)

26. Toți lucrătorii, inclusiv cei din baruri și restaurante, au dreptul să respire aer **nepoluat cu fum** de țigară la locul de muncă. (CARD 3)

Acord total	5
Acord parțial	4
Neutru (nici acord, nici dezacord)	3
Dezacord parțial	2
Dezacord total	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

27. Când îmi petrec timpul într-un local (bar, restaurant etc.) aș dori să nu respir fum de țigară. (CARD 3)

Acord total	5
Acord parțial	4
Neutru (nici acord, nici dezacord)	3
Dezacord parțial	2
Dezacord total	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

28. Restaurantele și barurile afectează sănătatea clienților și a angajaților, când permit fumatul în încăpere. (CARD 3)

Acord total	5
Acord parțial	4
Neutru (nici acord, nici dezacord)	3
Dezacord parțial	2
Dezacord total	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

29. Care din următoarele afirmații se referă la Dumneavoastră?

Nu am fumat niciodată	1
Obişnuiam să fumez în trecut, dar am renunțat	2
Fumez uneori, dar nu zilnic	3 - Treceți la întrebarea 31
Fumez zilnic	4 - Treceți la întrebarea 31
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

30. Nu fumați niciodată sau fumați ocazional (uneori)?

Nu fumez deloc	1
Fumez ocazional (uneori)	2
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

DACĂ PERSOANA FUMEAZĂ (CODUL 3 ȘI 4 DIN 29 SAU 2 DIN 30)

31. Cât de des fumați țigări?

Zilnic	5
De 2-3 ori pe săptămână	4
O dată pe săptămână	3
De 2-3 ori pe lună	2
Mai rar	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

ÎNTREBĂRI PENTRU TOȚI

32. Dvs. ați susține o persoană din conducerea țării sau un partid politic, dacă aceasta ar promova o lege care să protejeze sănătatea Dvs. și a copiilor Dvs. de fumul de tutun? (NU CITIȚI OPȚIUNILE)

L-aș susține totalmente	5
Probabil l-aș susține	4
Neutru (nu aș fi nici pro, nici contra)	3
Probabil nu l-aș susține	2
La sigur nu l-aș susține	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

Câteva întrebări, răspunsurile cărora vor fi considerate doar în scopuri statistice:

D1. Ce vârstă aveți?

[Notați răspunsul:] ____

D2. Sunteți celibatar(ă), căsătorit(ă), divorțat(ă), văduv(ă) sau trăiți în concubinaj?

Celibatar(ă)	1
Căsătorit(ă)	2
Divorțat(ă)	3
Văduv(ă)	4
Trăiesc în concubinaj	5
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

D3. Câți copii cu vârsta de până la 18 ani aveți în familia dumneavoastră?

[Notați răspunsul:] ____ [NU ȘTIU/REFUZ SĂ RĂSPUND 99]

D4. Dacă ați calcula venitul familiei dumneavoastră, în care din aceste categorii v-ați încadra: (ARĂTAȚI FIȘA, CITIȚI CU VOCE TARE CATEGORIILE) (CARDUL D4)

Nu avem dificultăți financiare, la necesitate am putea procura o vilă, un apartament	6
Veniturile ne sunt suficiente pentru toate, în afară de procurarea unei vile/ unui apartament	5
Veniturile ne sunt suficiente pentru procurarea tehnicii de uz casnic, însă nu ne-am permite un automobil	4

Ne-ar fi complicat să procurăm acum un televizor, frigider sau o mașină de spălat	3
Banii ne ajung pentru a procura alimente, însă procurarea hainelor este o problemă	2
Banii nu ne ajung nici pentru alimente	1
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

D5. Ce studii aveți? (INDICAȚI ULTIMA TREAPTĂ FINALIZATĂ)

Studii primare/ fără studii	1
Școala medie	2
Liceu	3
Cursuri de profesie	4
Colegiu/ școală profesională	5
Studii superioare nefinalizate	6
Studii superioare	7
Studii postuniversitare	8
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

D6. Indicați ocupația Dvs. [RĂSPUNS MULTIPLU]

Elev/student	1
Angajat în Administrația publică	2
Angajat al instituției de stat (medic, profesor etc.)	3
Angajat al companiei de stat	4
Angajat al companiei private	5
Liber profesionist	6
Antreprenor	7
Pensionar	8
Persoană casnică	9
Angajat al unui ONG	10
Alta, specificați _____	11
Nu știu/Refuz să răspund (A nu se citi)	99

D7. Sexul respondentului

Masculin	1
Feminin	2

D8. Limba în care s-a efectuat chestionarea

Română	1
Rusa	2

D9. Mediul de trai

Rural	1
Urban	2

